

Magazinet som forsvant

Reidar Gording (1873–1952) ⁽⁸³⁾, med medisinsk eksamen fra 1900, hadde diverse sykehustjeneste og utenlandsopphold før han slo seg ned som privatpraktiserende øre-nese-hals-lege i Kristiania i 1903. Han tok doktorgrad i 1914 på vekstforholdene for neseveggen hos barn. Gording var formann i Selskabet i to år fra 1938.

Gordings navn bør trekkes spesielt inn når man diskuterer Selskabets videre skjebne. Den 4. mai 1938 var det nemlig ekstraordinær generalforsamling i Det norske medicinske Selskab. Til behandling forelå et forslag fra de nordiske kollegene Birger Runeberg, E. Meulengracht, Gunnar Holmgren sammen med Reidar Gording om at *Norsk Magazin for Lægevidenskab* (*Magazinet*) skulle gå inn i det nystartede *Nordisk Medicin*. Peter M. Holst skrev i historien om Selskabet (2) at det var Gording som hadde tatt initiativet.

Diskusjonen ble heftig. Men forslaget ble anbefalt av primus motor Reidar Gording, foruten av Otto Jervell (1893–1973), Johan Holst ⁽⁵⁷⁾ og Karl Evang (1902–1981). Det var altså sentrale kolleger som syntes dette var en god idé. Det var mange til stede på generalforsamlingen. I ettertid er det merkelig at hele 153 stemte for forslaget og at bare fire stemte mot. Det er også merkelig at en så viktig sak kunne avgjøres så enkelt og raskt. Da året 1938 var omme, var også siste årgang av *Magazinet*, årgang 99, kommet ut. *Magazinet* var blitt historie.

I den tilbakeskuende jubileumsberetningen fra 1958 (2) skrev Holst kloke ord om det som hadde skjedd. Han skrev blant annet at *Magazinet* representerte et langt, ærefult og tradisjonsrikt kapittel i Selskabets og den norske medisinske historie. Han skrev at

⁽⁸³⁾ Reidar Gording (1873–1952)

Siste årgang –
en epoke er over

Et tilfeldig valgt nummer av Nordisk Medicin

Magazinet helt fra starten hadde vært det naturlige forum for den viktigste del av vår medisinsk-vitenskapelige produksjon, at *Magazinet* var Selskabets visittkort, dets ansikt mot verden. Og videre i teksten konstaterte han at norsk medisinsk utvikling heretter ble vanskelig å finne.

Riktignok hadde det nye *Nordisk Medicin* også referater fra møtene, men dette ble mindre synlig blant annet stoff. Dessuten hadde ikke *Nordisk Medicin* den nasjonalt profesjonsbyggende effekten som *Magazinet* hadde hatt i egenskap av å være et sentralt medisinsk forum i Norge.

Vi må tro at de 153 stemte etter beste skjønn, og at de følte at det raskt oppkomne forslaget var det beste der og da. Men på hvor lang sikt? *Nordisk Medicin* ble et prestisjetungt fagtidsskrift, ansett som faglig mer lødig enn *Tidsskrift for Den norske legeforening*. *Nordisk Medicin* kom oftere i postkassene til Selskabets medlemmer enn *Tidsskriftet*. Det kom stort sett ukentlig, og alle medlemmer av Selskabet mottok det.

Elitepreget som *Nordisk Medicin* hadde, var tross alt av faglig karakter. Men det var ikke lenger Selskabet som hadde styringen med det. I 1972 forandret *Nordisk Medicin* profil. Bladet gikk over til å bli et helsepolitisk tidsskrift. Avstanden fra å formidle kunnskap til å markedsføre meninger var for stor.

Dette var det mindre interesse for. Nå var det bare møtene som minte medlemmene og legestanden om Selskabets eksistens. Det kom ikke lenger noe interessant tidsskrift i postkassen fra Selskabet. Hvorfor skulle man da være medlem? Møtene var likevel åpne for alle, uansett om man hadde betalt kontingent. Det ble en vanskelig tid.

I 1989 forsvant det nye *Nordisk Medicin* også, og tok de siste restene av Det norske medisinske Selskabs publikasjonsvirksomhet med seg i graven. Først 15 år senere, i 2004, gjenoppsto publiseringen ved at det første nummeret av Selskabets nye tidsskrift kom ut: *Michael* (oppkalt etter Michael Skjelderup ①). Det distribueres både på papir og i nettsversjon med fulltekst. Siden starten har Øivind Larsen og Magne Nylenna vært redaktører.

En ny rolle

Fra 1939 og til i dag har møtene vært kjerneaktiviteten i Selskabet, fra og med 2004 altså supplert med utgivelse av tidsskriftet *Michael* og dets supplementsbind.

Hvis man ser på møtevirksomheten opp gjennom disse over 70 år, har den vært mangfoldig. Emnene har dels vært høyspesialiserte, dels har de vært mer fagovergripende og har tatt opp temaer i tiden som bedre drøftes i et allment forum enn på spesialforeningers møter, der vesentlig «menigheten» møtes. Selskabet har hatt gode kontakter utad. For eksempel holdt Christiaan Barnard (1922–2001) foredrag om hjertetransplantasjon. Og i 1954 hadde Selskabet besøk av to nobelpristakere, Albert Schweitzer (1875–1965) og Hugo Theorell (1903–1982).

Møtene i Drammensveien 44 var ofte godt besøkt, med de aldrende professorer på de første benkene, der stolene hadde armlener, og de yngre møtedeltakerne mer beskjedent plassert i rekkene bakover. Det som imidlertid var synd, sett i ettertid, var at det som foregikk ved møtene liksom forble der og da, i motsetning til i